

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 31 stycznia 2011 r.

01 02 2011

BSA II - 021- 22/11

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 stycznia 2011 r., GMS-WP-173-18/11 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **senackiego projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 31.01. 2011 r.

BSA II-021-22/11

Opinia
w sprawie senackiego projektu ustawy o zmieniającej ustawę o zmianie ustawy
– Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo
ochrony środowiska.

Jak wynika z treści uzasadnienia przedstawionego do opinii projektu, jego celem jest wprowadzenie regulacji, które określałyby w sposób jednoznaczny tryb egzekucji środków pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, w szczególności poprzez wskazanie podmiotu właściwego do prowadzenia egzekucji. Dodatkowo projektodawcy wprowadzają szczególne regulacje dotyczące sposobu dokumentowania zasad wykorzystywania środków pochodzących z Funduszu oraz sposobu pokrywania kosztów egzekucji.

Opinia dotyczy pierwszej z wyżej wymienionych kwestii, bowiem w pozostałym zakresie projektowane regulacje ustawy nie dotyczą problematyki, określonej w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym.

Opiniowany projekt przewiduje, że podmiotem prowadzącym egzekucję nawiązek i świadczeń pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej będzie sąd, który wydał orzeczenie w I instancji. Stosowne uregulowanie, zamieszczono w treści art. 43 Kodeksu karnego wykonawczego, który określa strukturę i sposób funkcjonowania Funduszu.

Należy uznać, że projektowana regulacja (art. 43 § 3 k.k.w) pomija charakter świadczenia pieniężnego i nawiązki orzekanej na rzecz Funduszu Pomocy

Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. W istocie są to bowiem należności o charakterze publicznoprawnym orzeczone na rzecz Skarbu Państwa, występującego w tym przypadku w postaci funduszu celowego. Zgodnie z art. 27 Kodeksu karnego skarbowego, egzekucję nawiązek orzekanych na rzecz Skarbu Państwa prowadzi urząd skarbowy według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Z kolei środek karny „świadczenia pieniężnego” posiada wszelkie cechy grzywny, która – jak zauważają to sami projektodawcy, również będzie, od 1 stycznia 2012 r., egzekwowana przez urzędy skarbowe w trybie egzekucji administracyjnej. Nie ma zatem żadnych powodów, aby nawiązki i świadczenia pieniężne orzekane na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, egzekwowane były w innym trybie - przez same sądy. Należności te nie mają charakteru cywilnoprawnego, a ich orzeczenie nie jest rozstrzygnięciem o roszczeniach cywilnoprawnych.

Niezależnie od powyższych uwag, należy stwierdzić, że umieszczenie przepisu dotyczącego egzekwowania świadczenia pieniężnego oraz nawiązki orzekanej na rzecz Funduszu, w treści art. 43 k.k.w., jest naruszeniem systematyki Kodeksu karnego wykonawczego. Sposób wykonania środków karnych (a do nich należy zarówno świadczenie pieniężne jak i nawiązka na rzecz Funduszu) regulują przepisy rozdziału XII oddział 4 k.k.w. Z kolei kwestię egzekucji różnego typu należności o charakterze majątkowym nakładanych na sprawcę przestępstwa w wyroku karnym uregulowano w rozdziale IV oddział III k.k.w. Wydaje się więc, że najtrafniejszym rozwiązaniem byłaby ewentualna nowelizacja wspomnianego wcześniej art. 27 k.k.w. (zamieszonego w tym ostatnim rozdziale), poprzez objęcie tym przepisem świadczenia pieniężnego oraz wyraźne wskazanie, że dotyczy on także nawiązki orzekanej na rzecz Funduszu. Przepis ten mógłby otrzymać brzmienie:

„art. 27. Egzekucję środka karnego przepadku, świadczenia pieniężnego oraz nawiązki orzekanej na rzecz Skarbu Państwa, w tym na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, prowadzi urząd skarbowy według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.”